

í býin

Lagt til rættis: Eiríkur Lindenskov

Mikkjal Helmsdal, dagligur leiðari, Leikarafelag Føroya:

Sjónleikurin framtíðina fyri sær

- Hóast íslendingar virða sjónleikin 12 ferðir so nógv sum føroyinginar, og hóast danir virða hann átta ferðir so nógv, hava ongantið so nógvir føroyingar útbúgvandi seg til sjónleik, sum nú, sigur Mikkjal Helmsdal, sum er dagligur leiðari hjá Leikarafelag Føroya.

Dagligur leiðari hjá Leikarafelag Føroya er Mikkjal Helmsdal. Hann er ein av teimum nýggju føroyingunum, sum seinastu átta árin hava verið undir útbúgving sum sjónleikari.

Mikkjal hevur lisið dramatúrgi. Hetta er ein breið útbúgving, sum viðger leiklist við søgu, við arbeidshátti, ástøði og í samfelagsligum høpi.

Mikkjal hevur lagt serligan dent á at arbeiða við leikstjórn - við listarligari leiklist.

Leikarafelag Føroya er felag fyri yrkissjónleikarar. Teir eru átta í tali. Sum dagligur leiðari hevur Mikkjal umsitingina, samskiptið út- eftir og hann umsitur eisini teir einstøku leikuppsætarnar.

800.000 krónur

Á lögtingsfíggarlógini eru 1,7 mió krónur játtaðar til sjónleik. Hesar verða býttar javnt millum Leikarafelag Føroya og Meginfelag Áhugaleikara Føroya.

Leikpallur Føroya fær eisini nakað til umsiting.

Parturin, ið fellur til Leikarafelag Føroya er 800.000 krónur. Fyri hesar pengar fær leikarafelagið sett upp einar 3 - 4 leikir um árið.

Leikarar verða løntir meðan venjingarnar fara fram, og fáa bert eina sýmbolska upphædd meðan spælt verður. Tá ræður um hjá sjónleikarum at finna sær aðrar inntøkumøguleikar.

Føroyskur yrkisleikur 20 ár

Men hvørjar framtíðarvænir eru við sjónleiki í Føroyum?

- Vánirnar hava ongantið verið so bjartar, sum nú, heldur Mikkjal. - Serliga um vit hugsa fakliga, tí ongantið hava vit havt so nógv útbúgvandi fólk, so listarliga sær væl út.

- Vit hava eisini á annan hátt góðar vónir.

- Vit vænta, at vit um eitt til tvey ár hava egin holi til framfarslu. Men hetta málið er enn ikki komið so langt áleiðis, at hann kann greiða nærmari frá tí.

Um tvey ár hevur føroyskur yrkissjónleikur 20 ára hátíðarhald. Tá verða liðin 20 ár síðani sjónleikarabólkurin Gríma, sum var fyrsti yrkisleikabólkur, varð settur á stovn. Í hesum sambandi fara Gríma og Leikarafelag Føroya at framfæra ein størri nýskrivadan føroyskan leik.

16 fólk fulla tíð

Mikkjal greiðir víðari frá, at tað er tungt fíggjarliga at arbeiða við sjónleiki í Føroyum.

- Tað ljóðar kanska av nógvum, at vit hava 800.000 krónur at arbeiða við. Men vit eru átta sjónleikarar, og nógv onnur fólk til hvønn leik.

- Her kann eisini nevast, at seinastu 12 mánaðirnar hava 16 fólk arbeitt fulla tíð. Hesi hava verið leiklistarfólk, scenografar, áhugaleikarar og teknikarar.

Meta sjónleik 12 ferðir so høgt sum vit

Nú verður tosað so nógv um at skapa ein føroyskan mentannarpolitikk. Men Mikkjal heldur grundarlagið í Føroyum ikki vera so gott fyri yrkissjónleiki, sum í øðrum londum, sum vit fegin vilja samanbera okkum við.

- Um vit samanbera við Ísland og Danmark er munurin eyðsýndur.

Ísland letur fyri hvønn íbúgva 209,5 krónur til sjónleik. Danmark letur fyri hvønn íbúgva 145, meðan vit í Føroyum bert lata 17,5 krónur fyri hvønn íbúgva til sjónleik.

Ímynda vit okkum, at vit góvu sjónleikinum eins góðar sømdir, sum í Íslandi, so høvdu vit kunna havt einar 15 sjónleikarar í fyrstum starvi, og vit høvdu kunna ríkið eitt rættuligt sjónleikarhús.

- Men vit stíla ikki so høgt, sigur Mikkjal. - Vit kundu hugsað okkum, at upphæddin var tví- ella trifaldad. Í sambandi við arbeiðið hjá landsstýrinum at gera eitt mentannarpolitiskt uppskot, eru vit biðin um at koma við viðmerkingum. Har hava vit gjørt vart við okkara sjónarmið,

sigur hann.

Positivt við Havnar Bio

Áhugin fyri sjónleiki í Føroyum kundi kanska verið størri. - Men nógv er at kappast við. Fólk skulu venjast við at ganga til sjónleik. Sum nú er fáa vit so nógv serverað úr luftini, sigur Mikkjal og visir á allar sjónvarpsræsinar, ið floyma inn yvir okkum.

- Men nú eru fólk aftur farin at ganga í biografi. Tað haldi eg er positivt og er als ikki ein hótan móti sjónleikinum - tvørtur ímóti, heldur Mikkjal.

- Men áhugin fyri at spæla sjónleik er sera stórur. - Ynskistøðan var, at vit kundu havt eitt fast leikumhvørvi, helst við tveimum pallum. Tá høvdu vit móguleikan at upparbeiða eitt veruligt reportoir av leikum - og kundu havt einar tveir til tríggjar leikir koyrandi í senn.

- Tá kundu vit «dryggjað» leikinar betur, heldur enn sum nú, tá vit noyðast at leiga okkum inn onkustaðni og fáa leikinar gjørdar av okkum sum skjótast fyri síðan at pakka saman.

Enskan leik

At enda visir Mikkjal á, at útboðið av undirhaldið í Føroyum er so stórt, at sjónleikurin ikki sæst nógv væl aftur.

- Vit hava ikki tradisjón fyri yrkissjónleiki og duga ikki nógv væl at marknaðarføra hann.

Næsta verkætlanin hjá Leikarafelag Føroya er ein uppseting av einum ensk-

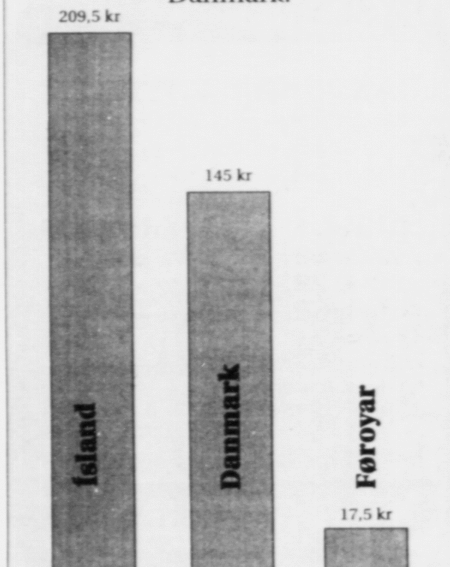
Mikkjal Helmsdal er dagligur leiðari í Leikarafelag Føroya

um leiki saman við Grímu. Leikurin eitur Götan, skrivaður av bretanum Jim Cartwright.

- Og tá nú hetta var ein enskur leikur, hildu vit tað vera passandi at leita tann vegin eftir einum leikstjóra, sigur Mikkjal - og funnu vit Fionu Buffini. Hon er yrkisleikstjóri hjá egnum leikbólki og hevur vunnið ymsar heiðurslønir - eitt nú árliga prísir hjá The Times.

So høgt verður sjónleikurin mettur

Útreiðslurnar - býttar á hvønn íbúgva - til sjónleik eru rættuliga ymiskar í Føroyum, Íslandi og Danmark:

Býta vit stuðulin, hesi londini lata til sjónleik javnt út á hvønn íbúgva, er rættuliga stórur munnur á. Í Danmark eru aftur at hesum nógvir aðrir móguleikar at fíggja sjónleikaravirksemi. Men í Føroyum stendur illa til...